

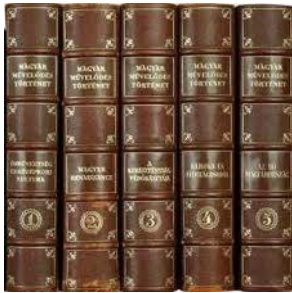
Domanovszky Sándor (1877–1955)

Történész, egyetemi tanár, az MTA tagja. A jónevű filozófus, Dante-kutató főiskolai tanár Domanovszky Endre fiaként Nagyszébenben született. Középiskolai tanárai között találjuk Márki Sándort és Mika Sándort, tehát nem véletlen, hogy 1899-ben, utolsó éves egyetemistaként már elkészítette doktori disszertációját. Ettől az évtől a pozsonyi főreáliskola, majd 1904-től a budapesti kereskedelmi akadémia tanára, s megírta a felsőkereskedelmi iskolák történelemtankönyveit is. A budapesti egyetemen 1914–1948 között a magyar művelődéstörténet iskolateremtő tanszékvezető professzora volt, közben dékán és rektor is. Három évtizeden át – 1913 és 1943 között – szerkesztette a Századok c. történész folyóiratot. Történész szakértője volt a párizsi magyar béke delegációnak 1919–20-ban. Az 1920-as évek elején, mint a Történelmi Társulat alelnöke szoros kapcsolatba került a reformer miniszterrel, Klebelsberg Kunóval, aki egyben a Társulat elnöke volt. Számtalan feladatot kapott, tisztséget látott el (pl. az Országos Ösztöndíjtanács ügyvezető alelnöke és az OKT tagja volt). 1915-ben az MTA levelező, majd 1926-ban rendes tagja lett. A lengyel és az osztrák tudományos akadémia levelező tagja volt (1932, ill. 1941), de hamar bekapcsolódott az 1926-ban alakult Nemzetközi Történész Bizottság (Comité International des Sciences Historiques, CISH) munkájába is (1928). Tagja volt annak a történészgenerációnak, amelyik szakmai felkészültség és iskolázottság tekintetében európai színvonalra emelte a magyar történetírást. Tankönyvírói és metodikai munkássága is kiemelkedő volt.

Munkái:

- *Történettanítás. Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny, 1902-1903. 439-444. és 453-455. l.*
- *A történettanítás a kereskedelmi iskolában. Kereskedelmi Szakoktatás, 1904-1905.*
- *Történelem felső kereskedelmi iskolák számára I. Ókor és középkor. Budapest, 1909.*
- *Történelem felső kereskedelmi iskolák számára II. Az újkor. Budapest, 1909.*
- *A történelem tanítása a felső kereskedelmi iskolák új tantervében. Kereskedelmi Szakoktatás, 1909-1910. 97-99. l.*
- *Történelem felső kereskedelmi iskolák számára III. A legújabb kor és a kereskedelem története. Budapest, 1910.*
- *Egyetemes történelem a honvéd főreál- és hadapródiskolák számára I. Az ó- és a középkor története. Budapest, 1910., 1916. (2. kiadás)*
- *Támpontok a történelem oktatásához. Budapest, 1911.*
- *Módszeres utasítás a történelem tanításához. Kereskedelmi Szakoktatás, 1910-1911. 267-270. és 289-294. l.*
- *Egyetemes történelem a honvéd főreál- és hadapródiskolák számára II. Az újkor története. Budapest, 1911., 1916. (2. kiadás)*
- *Társadalomtani alapismeretek és gazdaságtörténelem. A felső kereskedelmi iskolák IV. évf. számára. Budapest, 1922.*
- *Magyarország története a középiskolák III. évf. számára. Lampel, Budapest, 1926.*
- *Az ókor története. Kr. u. 180-ig. A középiskolák IV. osztálya számára. Egyetemi Nyomda, Budapest, 1927.*

- *Világtörténelem. A katonacsászárok korától a középkori intézmények virágkoráig. A középiskolák V. osztálya számára. Egyetemi Nyomda, Budapest, 1928.*
- *Világtörténelem. A középkori intézmények hanyatlásától a felvilágosodás koráig. A középiskolák VI. osztálya számára. Egyetemi Nyomda, Budapest, 1929.*
- *Világtörténelem. A francia forradalom kitörésétől napjainkig. A középiskolák VII. osztálya számára. Egyetemi Nyomda, Budapest, 1930.*
- *Magyarország története a középiskolák VIII. osztálya számára. Egyetemi Nyomda, Budapest, 1931., 1937. (2. kiadás)*

- *Magyar művelődéstörténet. I-V. köt. Magyar Történelmi Társulat, Budapest, 1939–1942.*
Irodalom:
 - *Emlékkönyv Domanovszky Sándor születése hatvanadik fordulójának ünnepére. 1937. május 27. Budapest, 1937.*
 - *Juhász Lajos: Domanovszky Sándor műveinek jegyzéke. In: Emlékkönyv Domanovszky Sándor születése hatvanadik fordulójának ünnepére. Budapest, 1937.*
 - *Hajnal István: Domanovszky Sándor [70. születésnapjára]. Századok, 1947. 355-356. l.*
- *Lederer Emma: Domanovszky Sándor (1877–1955) [nekrológ]. Századok, 1955. 3. sz. 522-523. l.*
- *Glatz Ferenc: Domanovszky Sándor (1877-1955) In: Domanovszky Sándor: Gazdaság és társadalom a középkorban. Tanulmányok. (Történetírók tára) Vál.: Glatz Ferenc. Gondolat, Budapest, 1979.*
- *Glatz Ferenc: Domanovszky Sándor. Történetíró és tudományszervező. In: Glatz Ferenc: Nemzeti kultúra – kulturált nemzet. 1867–1987. Budapest, 1988. 242-274. l.*
- *Albert B. Gábor: Domanovszky Sándor tankönyvírói munkássága. In: Tanulmányok a XIX-XX. századi történelemből. ELTE BTK, Budapest, 2001.*
- *Albert B. Gábor: „Különös sulyt helyezek” (Domanovszky Sándor felterjesztése Klebelsberg Kunónak a magyar történelmi tankönyvek szelleméről szerkesztendő memorandum tárgyában). Történelemtanítás, 2010. 2. sz.*

<http://t0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcQsooAfsW8iP7SZ9XMBb1ViqEZsllCJiPDNWLJ1qtdaabGmN2F7nA>